

Finlands Synskadade

FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA SYNSKADADES ORGANISATIONSTIDNING

5/13

4 Britten Nylund
fortsätter informera

20 Diskussioner på
FSS vårmöte

14 Arabiska våren också
för synskadade

Innehåll

Nr 5 maj 2013

LEDAREN

3 Att leva med handikapp

PROFILEN

4 Informatörsjobbet ger mycket

ARTIKLAR

10 Till Senegal!

12 Afrikanskt möte

14 Arabisk vår också hos synskadade

20 FSS vårmöte diskuterade framtiden

AKTUELLT

22 Aktuellt

AKTUELLT I DISTRIKTEN

25 Aktuellt i distrikten

27 Annonser

4

10

14

Finlands Synskadade

Finlands Synskadade är organisations-tidning för Förbundet Finlands Svenska Synskadade. Tidningen utkommer med 10 nummer/år i svartskrift, punktskrift, på CD och som elektronisk version, se www.fss.fi/aktuellt/fs. Kan också fås som e-postbilaga. Årgång 102. Nummer 6/2013 utkommer 20.6, deadline 30.5.

Utgivare: Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf, Parisgränden 2 A 1, 00560 Helsingfors. Tfn 09-6962 300

Chefredaktör: Robin Sjöstrand
Tfn 09-6962 3017

e-post: robin.sjostrand@fss.fi
Meddelanden och annonser mottas av chefredaktören.

Prenumerationer och adressändringar:
FSS kansli, tfn 09-6962 300
e-post: kansliet@fss.fi

Pärbild: Utbildning i punktskrift vid Saudi-center, ett av de mest välutrustade utbildningsinstituten för synskadade i Jordanien.
Foto: Sophie Heine

ISSN 0789-5739
Arkmedia, Vasa 2013

Att leva med handikapp - eller som handikappad?

Vi som har något slag av funktionsnedsättning använder många olika uttryck för att namnge vårt handikapp. Synskadad, blind, synsvag, synnedsättning, handikappad och så vidare. Alla dessa uttryck är ju korrekta, men sen varierar det stort vad vi själva väljer att använda för vårt handikapp. Självt använder jag synskadad och för mig känns det okej. Men det är en känslig fråga för många och jag har full förståelse för detta.

Sedan till rubriken. Är jag en person med ett handikapp, eller är jag handikappad? För mig är det en stor skillnad på de två uttryckena. Vilken självbild har jag och vilken bild förmedlar jag av mig själv till min omgivning? Under en relativt kort tid har min egen syn försämrats radikalt och först nu märker jag att jag börjar komma ur bubblan att säga ut hur svagt jag egentligen ser. Jag håller även på att inse vilken falsk bild jag gett av mitt handikapp som jag tidigare förmedlat. Jag har velat klara mig själv vilket gett min omgivning en fel bild av vad jag klarar av eller inte. Visst vill jag fortfarande klara mig själv så långt som möjligt, men genom att förmedla min situation till andra skapar jag även förutsättningar för ett mer fungerande liv. På det sättet ger jag inga falska förhoppningar som i förlängningen leder till att folk börjar uppfatta mig som konstig eftersom jag gett en bild av mig som inte alltid går att förankra i verkligheten. Genom att vara öppen med sitt handikapp skapas bättre förutsättningar, och jag blir inte en

sämre människa på grund av mitt handikapp utan snarare tvärtom.

Jag har byggt fyra terrasser tidigare i mitt liv och nu håller jag på med min femte. Cirka 30 kvadratmeter ska den bli och grunden är nu lagd. Jag tar detta som en stor utmaning, att inte se men ändå försöka bevisa för mig själv att även det ska lyckas och jag tror att vi tillsammans med fruns hjälp kommer att lyckas. Jag vill inte gömma mig bakom mitt handikapp och bli sittande utan vill komma ut och se hur långt livet bär. Ju öppnare vi kan vara med vårt handikapp, desto lättare är livet för oss själva samt för vår omgivning.

Någon säger att när synen försvinner så blir hörseln bättre, men jag tror inte det utan endast att man börjar använda andra sinnen på ett effektivare sätt. Några av mina blinda vänner säger att de inte skulle vilja ha synen tillbaka, men så långt har jag ännu inte kommit. Jag saknar varje dag den syn jag haft, men jag är på väg att sakta anpassa mig till nuläget.

Till alla nysynskadade vill jag ge rådet att komma ut med era problem så fort som möjligt och gör inte om mitt misstag att försöka leva som om inget hänt, för det drabbar mest dig själv och livet är mycket mer värt än så. Lev varje dag utifrån de resurser du har, det räcker och du är värdefull för den du är!

BENGT AHLVIK
ORDFÖRANDE

TEXT OCH FOTO: ROBIN SJÖSTRAND

Huvudet fortsätter jobba

Att förlora synen innebär inte att man förlorar jobbförmågan eller ens förmågan att se positivt på livet. Det finns lika många idéer och tankar som vill ut och för Britten Nylund låg utmaningen i att hitta utlopp för dem. Hon fann lösningen i FSS informatörsverksamhet.

ATT VARA EN AV FSS mest aktiva informatörer kräver tid, organisering och planering. Men det är också ändlöst roligt. Britten Nylund är inne på sitt sjätte år som informatör och är mer aktiv än någonsin.

Delvis är det ett tidsfördriv – något att göra då jobbet inte finns kvar – men för Britten Nylund har informatörsarbetet blivit mer än ett sätt att få dagarna att gå.

– Jag minns inte ens hur det kom sig att jag gick kursen då 2007. Det finns en möjlighet att det var dåvarande rehabiliteringskoordi-

natorn Pia Nabb tipsade om den – men jag vet faktiskt inte.

Men det var heller inte där Brittens resa började. Kronobybördiga Nylunds rutt i livet sattes mycket tidigare än så.

– Jag har diabetes och den har hängt med mig i princip hela livet. Jag kommer ihåg att jag var den enda som hade diabetes i högstadiet. Men jag kände mig aldrig sjuk på det sättet, säger hon.

Hon utbildade sig till ungdomsledare och jobbade i många år som det.

– Jag trivdes med ungdomarna. Den energin

■ Britten Nylund utanför Vasa Svenska Synskadades lokaler.

som finns hos dem finns inte på så många andra ställen. Unga är nyfikna på livet. De vill testa och är inte färdiga med allt och det är intressant att jobba i en sådan miljö.

Hjärtat sade stopp

Men efter att ha jobbat som ungdomsledare i över 20 år var det hjärtat som sade stopp för Britten. Hon blev plötsligt utmattad och klarade inte ens av att lyfta armarna över huvudet. – Jag trodde först att jag bara var överarbetad, att jag behövde vila. Men det var värre.

–Jag blev bypass-opererad strax därpå. Bekymren tog inte slut där. Britten återhämtade sig inte som hon skulle efter operationen och läkarna konstaterade slutligen att den misslyckats och det blev en ny operation. Operationen lyckades den gången, men därpå följde tre år av hjärtsäcksinflammationer.

Hon berättar historien utan att visa några djupare känslor – som om det som hänt är ett avslutat kapitel och bara en berättelse av många. Samtidigt märks det att hon är medveten om att hon befann sig där i dödens ►

▲ På Vasa Svenska Synskadades verksamhetscenter Lyktan finns ett piano där Britten här ses låta fingrarna löpa.

gränsland. Åtminstone för ett tag så balanserade hon på kanten mellan liv och död. Och när man har gjort det så är en synskada inte det värsta som kan hända mera.

– Det är därför jag tror att jag har haft lättare att handskas med min synskada. Visst är det tufft att mista synen, men det är ingenting man dör av, säger Britten.

Tröttnade på tonårsproblemen

Precis som med hjärtproblemet är det diabetes som är orsaken till synskadan. Britten hade återvänt till jobbet som ungdomsledare, men det som hade drivit henne fanns inte kvar mera. Inte på samma sätt i varje fall. – Jag lade märke till att mitt tålamod började tryta med tonårsproblemen. När en flicka berättade om sina problem, som för henne just då var hela världens undergång, hade jag svårt att faktiskt fokusera på problemet.

Jag hade sett det många gånger och det blev alltid bättre efter ett tag och nu kändes det som att jag ville säga det i stället för att ta del av problemet.

Men tröttheten varade bara en kort tid, och Britten gjorde bland annat ett avbrott i jobbet för att studera till kock, ett yrke hon var inresserad av, men aldrig velat jobba som.

– Sedan återvände jag till mitt favortjobb med förnyad energi!

Och mitt i den energin – år 2004 – gjorde Brittens kropp nästa eftergift i kampen mot diabetesen.

Näthinnan lossnade från det vänstra ögat och synen försvann i princip helt. Det innebär en helt ny situation med helt nya utmaningar.

– Det svåra med att vara sjuk är huvudet inte är sjukt – det fortsätter jobba. Allting funkar här uppe, säger Britten och gestikulerar mot huvudet.

– Men en synskada innebär att man måste tänka om, börja om på ett annat sätt så att säga.

Med synskadan försvann också jobbet – vilket innebar ett tomrum som måste fyllas.

Trygg inför en grupp

Men inte heller det höll sig någon längre tid. Också högra ögat började ge efter och snart kunde inte Britten fortsätta undervisa.

– Det kom som ett hårt slag. Jag hade precis börjat vänja mig vid tanken att vänstra ögat var ur spel och då började problemen med nästa? Det krävdes en hel del bearbetning för att komma över det.

Britten kom över också det, men det krävdes en hel del bearbetning samt hjälp från utomstående.

– Jag tycker att det rent allmänt erbjuds för lite psykologisk hjälp för synskadade. Det är en stor sak att mista sin syn och utan rätt hjälp finns det risk att man låser sig och blir bitter.

Det var efter sorgetiden som informatörsuppgifterna kom in i bilden. Om det nu var via Pia Nabb eller någon annan som Britten fick nys om kursen är som sagt osäkert – resultatet blev i alla fall att FSS fick en av sina mest aktiva informatörer.

– Jag tycker att informatörsuppgifterna passar mig. Jag är trygg inför en grupp när jag vet vad jag ska tala om och informatörsjobbet ger mig dessutom möjlighet att utmana mig själv och hitta nya former att fånga åhörarnas intresse på.

Som exempel ger Britten en besvärlig skolgrupp som hade ställt in sig på att sova sig igenom hennes tre timmar långa presentation.

– Det handlar mycket om inställning. När jag kom dit och märkte att ungdomarna hade tänkt lägga sig över sina bänkar och slumra ►

PROFILEREN

Namn: Britten Nylund

Bor: Född och uppvuxen i Kronoby, numera bosatt i Vasa.

Filosofi: Om man tycker synd om sig själv har man inte sört på rätt sätt.

Trivs med: Att stå inför folk och berätta något hon kan.

Utbildning: Ungdomsledare 1978 och kock 1995

Om synskadades synlighet:

Det är ett problem att det bara är de dukiga som syns utåt. Det sätter en press på alla andra att klara av sin situation lika bra och det kan ge motsatt effekt.

bort under min föreläsning tänkte jag att jag skiter i hur det går – det räcker med att jag drar igenom det jag har.

– Men sen ändrade jag inställning och såg det som en utmaning.

Britten började med att berätta om sin egen ögonoperation och så småningom började huvuden nyfiket sticka upp bland bänkarna.

– Det slutade med att de alla applåderade och tackade mangrant för en bra föreläsning.

Hon erkänner att hon förvisso hade en hel del av de personlighetsdrag som krävs för att kunna bli en bra informatör, men det finns mer som spelar in också. Erfarenheten är en sak. För min del utgjorde mitt tidigare jobb som ungdomsledare ett bra kontaktnät när jag började som informatör. Men mest handlar det om hur mycket man är villig att sätta ner på arbetet.

Britten brukar ta reda på så mycket som möjligt om de hon ska tala inför. Det gör hon för att kunna skraddarsy varje föreläsning för åhörarna, istället för att alltid dra samma show.

– Jag har testat med dockor, med doft- och känselstationer, med spel... ja med det mesta man kan tänka sig, säger hon.

Uppdragen, ja de fixar hon själv.

– Problemet är att institutioner i samhället inte känner till Förbundet Finlands Svenska Synskadade eller Vasa Svenska Synskadade. Då måste jag vara aktiv och berätta att vi finns.

Vill se flera informatörer

Just där sätter hon fingret på den största problematiken för FSS informatörer för tillfället. Tanken är att de som vill beställa en informatör ska gå via FSS, men då förbundet inte har råd att marknadsföra sig får de informatörer som vill gå på uppdrag sällan möjlighet att göra det – om de inte tar saken i egna händer.

Ändå uppmanar hon FSS medlemmar att bli informatörer:

– Det ger trots allt mer än vad det tar. Men det är viktigt att de själva har bearbetat sin

TIDSLINJE

1959

Britten föds i Kronoby och diagnostiseras rätt så tidigt med diabetes.

1978

Hon får sitt första jobb som ungdomsledare i Sibbo och jobbar därefter på flera ställen i landet.

1999

Hjärtat ger upp och Britten blir tvungen att operera sig, en operation på vilken det följer komplikationer.

▶ **Britten tillsammans med två dockor hon gjort som rekvisita till sina föreläsningar.**

synskada. Man ska sörja sin förlorade syn, men också lära sig att gå vidare och det är något som en informatör måste visa utåt.

– Däremot får man inte bli överpositiv i sina presentationer. Det gäller att vara realist, men ändå se möjligheterna. För egen del kan Britten tänka sig att fortsätta länge med informatörsuppgifterna. Hon ser det som viktigt att hitta fler personer att

hjälpa, personer som kanske inte känner till FSS eller vad förbunder har att erbjuda.

– Absolut. Jag tycker det är roligt. Att vara informatör ger mycket och det är viktigt att nå ut till så många som möjligt med information om synskadade, säger Britten och ler. För det är hon bra på. ●

2004

Näthinnan lossar från Brittens vänstra öga på grund av diabetesen och hon går småningom med i FSS.

2007

Britten går FSS informatörskurs och ger sig snart in på en bana som aktiv informatör.

2012

Som FSS överlägset mest aktiva informatör gör Britten nästan ett uppdrag i veckan, bortsett från de lugnare sommar-månaderna.

Till Senegal!

TEXT OCH FOTO: GUNILLA LÖFMAN

Det är kväll. Solen har just gått ned i oceanen. Mörkret faller och ljuden utifrån förändras. Jag bor på universitets hotell, jag har vardagsrum, sovrum, badrum, kylskåp och utsikt över oceanen. Från första stund känns detta som ett hem.

LÅT MIG BÖRJA från början. Medan jag skriver de här orden funderar jag plötsligt när och var den här berättelsen började. Det kan vara så att den började för omkring 20 år sedan, den dagen då jag upptäckte att det var något som inte stämde med mina ögon. Jag låter dessa 20 år bli en annan berättelse. Men den berättelsen gav mig möjlighet att senaste november flyga till Bangkok och Världsbblindunionens generalmöte. Där fann jag en ny vän, Moussa Thiare från Senegal, Afrika. Sen dess har Moussa och jag skrivit otaliga mejl till varandra.

I min berättelse från Bangkok skrev jag om elektricitet, eller snarare om att för många synskadade runt om i världen finns det ingen elektricitet – och det behövs det ju för alla våra moderna hjälpmedel. Så detta med el var ett tema i Moussas och mina mejl. Så var också det faktum att jag lånade mängder med talböcker om Afrika, Senegal och om Islam från Celia och Moussa berättade att de inte har talböcker i Senegal och förstår inte heller CD-spelare. I våra mejl började idéer slå rot och spira. Galet eller inte, men efter några telefonsamtal under vilka jag kollade ett och annat så fanns det snart inte något annat alternativ för mig än att byta ut den planerade köksrenoveringen mot en biljett till Senegal. Innan jag berättar mera om vad som är på gång vill jag först presentera min vän Moussa. Moussas synskada upptäcktes när han började skolan. Hur han med den brist på syn han har och med den brist på hjälpmedel det är har lyckats ta sig igenom skolan och sina studier vid universitetet förstår jag inte ännu. Jag har fått veta att förr så skickades synskadade personer till Paris för universitetsstudier. Tiderna förändras och Moussa fick inte visum för att studera i Paris. Resultatet av det som då var en besvikelse blev studier vid Dakars

▲ Gunilla Löfman i mitten tillsammans med hela den senegalesiska delegationen och en del barnbarn.

universitet. Resultatet blev även att Moussa har sett till att det idag finns en avdelning inom universitetet som arbetar med att förbättra studiemöjligheterna för handikappade studerande. Till Moussas examen hör utbildning i projektplanering och -ledning. Jag har fått ta del av en del av avdelningens projekt. Moussa Thiare är idag ansvarig för handikappfrågor och sociala ärenden vid Cheikh Anta Diop University i Dakar. Han är också generalsekreterare för the Senegalese Amity of the Blind, det vill säga det Senegalesiska synskadeförbundet. Hans kolleger berättade att Moussa är en kändis och att ”i går kväll omtalades han igen i ett tv-program”. Det är en av mina sista kvällar här vid oceanen. Projektidéerna som slog rot via mejl mellan Moussa och Lady G, som jag kallas här, har diskuterats på universitetet och ► med Synskadeförbundet och de presenteras

också i universitetets tidning. Projektets arbetsnamn är nu "tillgång till information". En av de viktiga frågorna i utredningsarbetet är att ta reda på hur synskadade personer kan vara involverade i att ta vara på solenergi för att med den kunna driva hjälpmedel. Hur de framtida projekten kommer att utformas är inte klart än, men kreativiteten flödar i Dakar. Och så fick jag just veta att idéerna nu också planterats i Zambia.

Moussa hälsar på

Så är jag då hemma igen. Jag funderar på vad som hände under min vistelse i Senegal. Jag vet att Moussas arbetsteam forskar och utreder. Finns det till exempel CD-spelare med små solpaneler? Och jag vet att universitetet sänder Moussa till Finland för att ta del av hur vår tillgång till information är ordnad. Vård för Moussas besök är SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder. Som coach för Moussa under hans vistelse här och i framtiden kommer Johan Löfman från Mirror Co-Creation att fungera.

Än pengarna då, tänker du. Finansieringsplanen håller också på att ta form. För goda välplanerade projekt finns det pengar i världen, det var bland annat pengar mina telefonsamtal före resan handlade om. Och före min resa besökte jag Metodistkyrkans i Åbo eftermiddagscafé. Där talade jag om livet som synskadad i Finland och ute i världen. En symbolisk grundplåt för ett kommande projekt finns nu i tryggt förvar i kyrkans kassaskåp.

Ett afrikanskt ordspråk säger: "Vill du gå snabbt, gå ensam. Vill du nå långt, gå tillsammans med andra!"

Vill du vandra med? Med förundran tänker jag på att en av dem jag mötte i Bangkok, Moussa, sände mig ett mejl som jag besvarade. Med förväntan, glädje och tacksamhet ser jag fram emot Moussas besök i augusti. ●

Afrikanskt möte

TEXT OCH FOTO: GUNILLA LÖFMAN

Min manager, Moussa Thiare hämtade mig från hotellet och så åkte vi taxi till förorten Pikine. Moussa är generalsekreterare för det Senegalesiska Synskadeförbundet; the Senegalese Amity of the Blind. Vi åkte till ordförandens hem där jag skulle få träffa styrelsemedlemmar och andra aktiva inom förbundet. När vi inledde mötet var vi inte så många men medan tiden gick blev vi fler och fler. Ur sin lager på lager dräkt plockade ordföranden fram en liten kamera och det var antagligen ett barnbarn som skötte videofilmningen. Jag gav min kamera till ett annat barnbarn. Vi diskuterade med varandra med Moussa som tolk. De talade franska och woloff, tror jag i alla fall.

Ordföranden, Laba Cisse Diop var en man som närmade sig 70. Han var garanterat en god bit över två meter lång. Han var klädd i en vit vacker afrikansk dress, senare förstod jag att det var bröllop på gång senare denna dag, det var ett barnbarn som gifte sig. Vi satt i det stora husets övre våning. I mitten av huset var det öppet till nedre våningen, det gick en balkong runt den stora öppningen. I övre våningen bodde denna man med sina fyra hustrur, var och en av dem hade sitt eget rum, i den nedre våningen fanns det rum för sönernas hustrur. Och barn fanns det i alla åldrar. Undrar om det var tyst i huset ens på natten?

Folk strömmade till, stolar bars in, likaså läskedrycker i burkar, senare serverades afrikanskt te och det var verkligt gott. Det blev mycket prat och skratt och jag satt där och

▲ **Gunilla Löfman i diskussion tillsammans med senegalesiska representanter för deras blindförbund.**

njöt, alla verkade helt tillfreds. Härligt var det att träffa ordföranden för kvinnoverksamheten, Soukeyna Ndiaye. Vi hade mötts en gång tidigare i Bangkok och här kändes det plötsligt som vi känt varandra för evigt – utan att ha ett gemensamt språk. En blind man hade med sig statyetter av trä som han tillverkat – och här fick jag nu då den statyett jag tänkt att jag gärna ville ha med mig hem. Eftersom det inte fanns växelkassa hade jag plötsligt två statyetter. Tillställningen avslutades med "familjeporträtt" av olika slag och så var kalaset slut. Och lika plötsligt som folk dök upp var de skingrade. Hur alla blinda personer tagit sig dit och hur de tog sig därifrån har jag ingen aning om. Så tror jag det var en son i huset som tog Moussa i

ena handen och en manlig styrelsemedlem i den andra handen och så traskade de iväg mitt på gatan. Efter följde jag och förbundets ekonom, också han synskadad. Sen steg tre karlar och jag in i en taxi. Snart gick solen ned, det blev sightseeing i skymning och mörker runtom i staden, alla skulle vi ju hem till olika delar.

När vi var framme vid mitt hotell var det strömavbrott. Ficklampan hade jag i rummet så mannen i receptionen följde mig upp för trapporna.

Nu fick jag också användning för mina stearinljus och i skenet av dem åt jag min kvällsmat, en mango och en del av det bröd vi köpt åt mig under turen. Tack för en helt otroligt härlig dag. ●

■ Ledare spelar ofta en stor roll i det arabiska samhället. När en kunglighet lägger sin hand vid en fråga ger det den extra tyngd.

TEXT OCH FOTO: SOPHIE HEINE

Den arabiska våren kan ge de synskadade en röst

För två år sedan svepte den arabiska våren in över arabvärlden. För synskadade har den indirekt inneburit förutsättningar för en enklare tillvaro. Det behövs, i ett samhälle där tillgängligheten brister, och vardagen för synskadade ser helt olika ut på olika håll.

SYNSKADADE RAMI AL Maraitah går snabbt och obehindrat längs gatan på universitetsområdet i Jordaniens universitet i Amman, Jordaniens huvudstad.

– Nu svänger vägen, säger den 33-årige jordaniern som går utan vit käpp. Jag känner varenda krok här.

Utanför universitetsområdet är det värre. På trottoarerna i bostadsområdena i Amman står ofta träd planterade med jämna mellanrum.

– Där är det nästan omöjligt att gå, suckar Rami.

Att vara synskadad i arabvärlden är att vara synskadad i en otillgänglig region. Såväl den fysiska tillgängligheten som tillgången till information brister. Gator är röriga, trafiksignaler saknar ljud, skyltar med punktskrift saknas och offentliga transporter stannar på ställen där det är svårt att ta sig på. Litteratur på punktskrift saknas överlag och i Jordanien finns inte ett enda bibliotek för synskadade. Men för två år sedan svepte den arabiska våren in över den diktatoriskt styrda regionen. Den arabiska våren, en serie folkliga protester, ledde till att ledare i några av länderna störtades och att demokratiska reformer började genomföras. För synskadade har våren fått indirekta konsekvenser. Hoppet om ökad tillgänglighet har fötts.

Omständigt att studera

Rami är exempel på en synskadad person som lever självständigt. Vid sidan av doktorandstudier i arabiska arbetar han som lärare i punktskrift på en grundskola. Han kan

▲ **Bristen på litteratur är ett stort problem, säger doktorand Rami al Maraitah, som gärna tar en vattenpipa, hubble bubble, till kaffet.**

försörja sig, ta sig dit han vill, och välja hur han vill leva. För Rami är det inte träden i trottoarerna som är det största problemet. Det är bristen på synskadeanpassat kursmaterial. Rami är beroende av att kurskamrater läser in texter på kassett. Rutinen vid föreläsningar är att Rami antecknar och gör fotokopior, en kamrat läser in och Rami skriver ut det i punktskrift.

– Det är omständligt, konstaterar Rami, men vad ska jag göra?

För andra däremot, är den fysiska isoleringen det svåraste. I ett hus vid en dammig gata i den lilla staden Hashmieh, 30 kilometer nordöst om Amman, bor synskadade Umm Ahmed tillsammans med sin man Abu Ahmed, och deras 17-åriga dotter. Umm Ahmed (på svenska ungefär Ahmeds mamma, ►

enligt en tradition i arabvärlden där mödrar uppkallas efter sin son) tillbringar hela dagarna hemma.

– Jag är hemma med mina barn, säger Umm Ahmed, som talar engelska och läser punktskrift utan problem. I vardagsrummet där Umm Ahmed sitter står tv:n på i ena hörnet. Abu Ahmed, Ahmeds pappa, även synskadad, sitter på en madrass på golvet. Han är barfota och röker outhärligen.

– När de är i skolan ägnar jag mig bara åt hushållsarbete, fortsätter Umm Ahmed. Och jag sitter ensam.

Umm Amed skulle gärna vilja komma ut. Prata, träffa folk, fråga frågor. Men hon har inga möjligheter. Det finns organiserad ledsagarservice i Jordanien men Umm Ahmed har inte någon sådan.

Kusinäktenskap vanligt

Den enda som hjälper henne då och då är en volontärarbetare från Tyskland, Veronika Weiner.

– När hon är ledig och ska besöka en plats, ringer hon mig och frågar om jag vill gå med.

◀ Med stökig trafik är städer i det arabiska samhället ofta otillgängliga.

” Bara min vän Veronika tänker på mig och känner med mig.

Umm Ahmed

Bara min vän Veronika tänker på mig och känner med mig, säger Umm Ahmed.

Det finns ett drag i det arabiska samhället som ökar risken för att det ska födas synskadade barn. Det är kusinäktenskap. Enligt den arabiska traditionen får kusiner gifta sig med varandra.

Detta är inte ovanligt, särskilt på landsbygden. Denna incest ökar risken för att genetiska defekter ska föras vidare. I byn Ghara Gher i Jordandalen finns en släkt där nästan hundra medlemmar är synskadade. Många är emot traditionen med kusinäktenskap men seden är alltför stark för att kunna bry-

tas och jurister menar att det inte lagligt går att förbjuda den. På olika nivåer i Jordanien förs kampanjer för att förbjuda traditionen, tester av par som ska gifta sig har införts och organisationer bedriver verksamhet med upplysning om riskerna.

Ljus i tunneln

Men kanske finns det förutsättningar för att situationen för synskadade i Jordanien ska bli bättre. Jordanien har ratificerat FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och år 2007 fick landet ▶

▲ (längst upp) Samer Tayer på Saudicenter vill få arbete som telefonist.

en ny lag om rättigheter för de samma. Här stadgas bland annat att personer med funktionsnedsättning har rätt till arbete i enlighet med sina kvalifikationer.

Både privata och offentliga arbetsgivare måste ge funktionsnedsatta personer plats. På en arbetsplats med mellan 25 och 50 anställda måste minst en plats vara vikt åt en person med funktionsnedsättning.

På en arbetsplats med fler än 50 anställda måste minst fyra procent av platserna vara avsedda personer ur dessa utsatta grupper.

▲ Umm Ahmed och Abu Ahmed (sittande) bo Abu Ahmed arbetar då och då på en tidning

För några år sedan inrättades ett särskilt organ för tillgänglighetsfrågor, Högre rådet för frågor rörande funktionsnedsättning.

Flickor för utbildning

Rådet leds Prins Raad Bin Zeid, en kunglighet som har tillgänglighet som hjärtefråga. Prinsen är också i täten för den plan – Nationella strategin för personer med funktionsnedsättning – som sedan några år tillbaka drivs i Jordanien.

FAKTA: ARABVÄRLDEN

- Arabvärlden består av 22 länder däribland Jordanien, Egypten, Syrien, Kuwait, Oman, Libanon och Förenade Arabemiraten.
- Sammanlagt bor cirka 232 miljoner människor i arabvärlden.
- De flesta av länderna i arabvärlden är mer eller mindre enväldigt styrda och har inslag av korruption.
- "Den arabiska våren" startade i Tunisien i december 2010. Proteströrelsen spred sig till bland annat Egypten, Syrien, Algeriet, Saudiarabien och Jordanien. Medan protesterna i några av länderna krävde att ledarnas avgång, önskade demonstranterna i exempelvis Jordanien enbart demokratiska reformer.

bor i den lilla staden Hasmieh nordöst om Amman.
Umm Ahmed är hemma nästan hela dagarna.

Det finns flera exempel på resursstarkt arbete för att hjälpa synskadade i Jordanien. Till de mest etablerade utbildningscentren hör det saudisk-jordanska centret Saudicenter för rehabilitering och träning av synskadade flickor. Saudicenter, beläget i Amman, är ett internat med utbildning i bland annat data, punktskrift, hushållsarbete och hantverk. Sedan starten år 1974 har 700 synskadade unga kvinnor från hela arabvärlden fått utbildning här. Majoriteten av dem har fått någon typ av arbete efter utbildningen.

Men målet är inte bara att ge kvinnorna jobb, säger Inass G. Taifi, rektor för Saudicenter. – Målet är att ge kvinnorna självttillit. Vårt samhälle har två sätt att behandla synskadade kvinnor: negligierande eller överbeskyddande. Ingetdera är bra. I institutets datarum smattrar en talsyntes på arabiska smattrar instruktioner till Microsoft. Samer Tayer vet precis varför hon är här. – Jag vill få arbete. Som telefonist, säger Samer Tayer med en röst som säger att hon när som helst kommer att få det. ►

Men arbetet med tillgänglighet går trögt, berättar Ahmed. Allouzo, ordförande i Vänskapsförbundet för synskadade. Det beror bland annat på att beslutsfattarna inte själva är synskadade och vet hur det känns, säger han. Vidare finns det korruption i synskaderörelsen. Banden mellan rörelsen och beslutsfattare bygger i vissa fall på personliga kontakter. Det är inte ovanligt i arabvärlden, en region där begreppet wasta, kontakter, har stor betydelse. Synskaderörelsen har genomfört demonstrationer och skickat brev för att få stärkta rättigheter. Men inget händer.

Synskadade höjer rösten

Men Ahmed Allouzi ser ett område där den arabiska våren har fått konsekvens för synskadade – det fria ordet. Våren har lett till ett öppnare debattklimat. Nog för att den jordanska medielagen har ändrats så att innehåll på internet numera faller under den ordinära medielagen, och därmed underkastas hårdare restriktioner. Men medborgarna har börjat våga säga sin mening. Under flera månaders tid gjordes demonstrationer varje fredag på olika platser i Jordanien. Folkmassor samlades och ropade ut sina krav. Facebook flödar av synpunkter och medierna uttrycker allt oftare kritik. Tack vare det öppnare samhällsklimatet har även Vänskapsförbundet för synskadade kunnat höja rösten. Förbundet har till exempel påtalat och kritiserat korruptionen.

– Våren har lättat yttrandefriheten. Nu kan vi till och med kritisera kungen, säger Ahmed Allouzi. Det har hjälpt oss i vårt arbete för tillgänglighet

Förhoppningsvis får Rami snart ordentlig kurslitteratur och Umm Ahmed i byn Hasmieh fler chanser att komma ut i samhället. ●

TEXT OCH FOTO: ROBIN SJÖSTRAND

Stor diskussion

Styrelsen fick sin ansvarsfrihet och budget och bokslut godkändes. Men det var inte där vikten låg i diskussionerna på FSS vårmöte. Det var, som vanligt, framtiden som debatterades mest ivrigt.

EKONOMIN MÅR BÄTTRE än tidigare. Under skottet är på väg åt rätt håll och även om FSS inte på något sätt har tagit sig ut ur den ekonomiska knipan, ser det mera positivt ut än de senaste åren.

Därför snurrade i stället diskussionerna kring förbundet. Vart är FSS på väg, vilka tjänster är de centrala? Diskussionen fick fart på allvar när Leif Karp, styrelsemedlem och representant för stadgearbetsgruppen avlade rapport.

Det största enskilda diskussionsämnet var ifall FSS ska bli ett renodlat förbund eller om man ska hålla kvar den modell som används just nu.

Om FSS blir ett renodlat förbund innebär det att förbundet inte kan ha personmedlemmar. I stället har förbundet medlemsföreningar, de nuvarande distriktsföreningarna, som i sin tur kan ha personmedlemmar.

Ett förbund har betydligt färre sammankomster för medlemmarna i och med att vår- och höstmöten i princip skulle utebli. Den modellen underlättar också administrationen.

Nackdelen är att många personkontakter försvinner och att processen att upplösa

om FSS framtid på vårmötet

- ▲ **Styrelsemedlem och stadgagruppens representant Leif Karp berättar om möjliga framtidsutsikter för FSS.**
- ▶ **Johan Sundholm höll i ordförandeklubban under vårmötet.**

föreningen FSS och bilda förbundet FSS är ganska tidskrävande.

Karp berättade också om ett möjligt övergångsstadie, med en fullmäktigemodell, där distrikten väljer ett fullmäktige som går

på medlemsmöten, medan medlemmarnas uppgift vore att välja fullmäktige.

Det återstår ännu att se hur framtiden ser ut för FSS, men planer – ja, det finns det i varje fall. ●

AKTUELLT

Personer med nedsatt rörlighet får bättre villkor i förändringsförslag om flygtrafiken

STATSRÅDET HAR I dag översänt till riksdagen Europeiska kommissionens förslag om ändring av EU-förordningarna som gäller flygpassagerares rättigheter.

Avsikten är att precisera och klargöra bestämmelserna om compensationen som betalas till passagerarna bland annat vid inställda eller försenade flygningar. Syftet är att säkerställa att lufttrafikföretag iakttar bestämmelserna om skydd för passagerare vid störningar, samtidigt som man bättre än för närvarande tar hänsyn till även företagets finansiella resurser.

Förordningsförslaget förbättrar passagerarnas ställning genom att förtydliga många sådana faktorer i den så kallade överbokningsförordningen som är beroende av tolkning. Enligt förslaget förstärks passagerarnas rätt till bland annat service och assistans och dessutom förtydligas

rättigheterna för passagerarna på anslutande flyg. Å andra sidan ska passagerarna mer sällan än för närvarande ha rätt till standardiserad ersättning vid försenade flygningar. Också skyldigheten för lufttrafikföretaget att ordna inkvartering vid extraordinära omständigheter, såsom till exempel askmolnet efter vulkanutbrottet för några år sedan, ska begränsas till tre nätter och priset till högst 100 euro per natt. De sistnämnda begränsningarna ska dock inte gälla vissa specialgrupper, såsom personer med nedsatt rörlighet.

Förordningsförslaget syftar också till att främja passagerares tillträde till sina rättigheter när bagaget förstörs eller skadas. I synnerhet strävas det efter att främja möjligheterna för personer med nedsatt rörlighet att få full ersättning för den skada de lidit på grund av förlust av eller skada på en rullstol eller ett annat rörelsehjälpmedel.

Statsrådet understöder förtydligandet av bestämmelserna om flygpassagerares rättigheter, eftersom det vid tillämpningen av dem har förekommit många tolkningsproblem. Passagerare har i många fall haft svårt att hävda sina rättigheter. Tillämpningen av förordningarna har också belastat tillsynsmyndigheterna och konsumenttvistenämnden.

Det är dock osäkert om de föreslagna ändringarna är tillräckliga för att förtydliga läget. Vid den fortsatta beredningen är det därför skäl att överväga om regleringen borde revideras i sin helhet. Det är också viktigt att man ännu som helhet bedömer bestämmelserna om standardiserade ersättningar med tanke på om det i regleringen uppnås en rimlig balans mellan passagerares rättigheter och lufttrafikföretagens skyldigheter. ●

Källa: Justitieministeriet

Polisen får rätt att använda statsflaggan

INRIKESMINISTERIET HAR BESLUTAT att förutom Polisstyrelsen får också polisens riksomfattande enheter och polisinsrättningar i fortsättningen rätt att använda den rektangulära statsflaggan. Den rektangulära statsflaggan liknar i övrigt nationalflaggan men i den kvadrat som bildas av korsets armar finns Finlands vapen. Flaggan används på flaggdagarna som en symbol för statsmakten.

Om användningen av Finlands flagga och statsflagga

bestäms i lagen om Finlands flagga. Enligt lagens femte paragraf används den rektangulära statsflaggan av riksdagen, ministerierna, centralförvaltningens ämbetsverk som lyder under ministerierna och med dem jämförbara ämbetsverk och insrättningar, högsta domstolen, högsta förvaltningsdomstolen, hovrätterna, regionförvaltningsverken, närings-, trafik- och miljöcentralerna, Finlands diplomatiska eller med dem jämförbara beskickningar i utlandet och av utsänd

konsul ledda konsulat, Finlands Bank, Folkpensionsanstalten, Finlands Akademi, offentligrättsliga universitet, gränsbevakningsväsendet och statens fartyg. När det gäller polisförvaltningens enheter hör de riksomfattande enheterna och polisinsrättningarna också till statsförvaltningen och deras ställning kan jämföras med ovannämnda instanser. Det är således motiverat att de i fortsättningen får rätt att använda statsflaggan. ●

Källa: Inrikesministeriet

Finland tryggar det immateriella kulturarvet

UNESCOS KONVENTION OM tryggheten av det immateriella kulturarvet träder i kraft i Finland 21.5.2013. Hittills har konventionen ratificerats av 152 stater. Finland går som sista nordiska land med i det allmänna avtalet. I det immateriella kulturarvet ingår företeelser som nedärvs från tidigare generationer och bevaras levande. Sådana uttryck kan bestå av muntliga traditioner, scenkonst, riter och högtider, kunskap och färdigheter samt kunskap och sedvänjor rörande naturen och universum. Utgående från dessa kan det uppstå föremål, som arbetsredskap och hantverk, olika uttryck som visor, dikt-

ning, danser, eller lekar och maträtter eller sätt att tillreda maten på. Syftet med konventionen är att främja tryggheten av det immateriella kulturarvet, säkerställa att berörda lokalsamhällets, grupper och enskilda personers immateriella kulturarv respekteras, höja medvetandet på lokal, nationell och internationell nivå om det immateriella kulturarvets betydelse och därigenom även främja den ömsesidiga förståelsen samt erbjuda internationellt samarbete och bistånd. I enlighet med konventionens centrala syften ska parterna trygga och identifiera det immateriella kulturarvet, dokumentera och uppgöra

förteckningar över det samt forska i, bevara och stödja det. Därtill ska varje part erbjuda utbildning i och utredningar över det immateriella kulturarvet samt nationellt och internationellt bistånd. Förståelsen för denna typs kulturarv underlättas genom interkulturell dialog och ökar respekten för olika levnadsätt människor emellan. I konventionen definieras de förfaranden för uppgörande av förteckningar över det immateriella kulturarvet på nationell nivå som regelbundet ska aktualiseras samt förteckningen över immateriellt kulturarv som är hotat på internationell nivå. ●

Källa: Undervisnings- och kulturministeriet

Patienter kan själv anmäla biverkningar

FRAMÖVER KOMMER OCKSÅ patienterna att kunna anmäla misstänkta läkemedelsbiverkningar till medlemsstaternas myndigheter. Instruktioner om hur man anmäler om misstänkta läkemedelsbiverkningar finns på Fimeas webbplats. I Finland mottas anmälningarna av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (Fimea), som rapporterar de erhållna uppgifterna om allvarliga biverkningar inom 15 dygn till den databas som upprätthålls av Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA). Fimea ska även upprätthålla en nationell webbplats om läkemedel med information om läkemedelssäkerhet för befolkningen och yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Regeringen föreslog torsdagen den 25

april att lagen i fråga ska stadfästas. Avsikten är att republikens president stadfäster lagen den 3 maj. Ändringarna av läkemedelslagen grundar sig på EU:s läkemedelsdirektiv. Målet är att göra övervakningen genomskinligare samt förbättra säkerhetsövervakningen av läkemedel, rapporteringen av läkemedelsbiverkningar och den riskbedömning som utförs av läkemedelsbolag. Samtidigt skapas klarhet i fråga om myndigheternas och läkemedelsindustrins ansvar och skyldigheter. Framöver måste innehavaren av försäljningstillstånd för ett läkemedel eller läkemedlets registreringsinnehavare ha ett säkerhetssystem genom vilket säkerheten och risk/nyttaförhållandet hos läkemedel för vilka har beviljats

försäljningstillstånd följs upp. Övervakningen kommer härfter att omfatta även sådana säkerhetsstudier som inte utgör interventionsundersökningar eller kliniska läkemedelsprövningar och som utförs efter det att försäljningstillståndet för ett läkemedel har beviljats. Studier kan inte företas om genomförandet av en studie främjar användningen av ett läkemedel. Läkemedelsbolagen ska utarbeta en riskhanteringsplan för samtliga nya läkemedel. Innehållet i planen beror på omfattningen av de läkemedelsrelaterade riskerna. För läkemedel för vilka försäljningstillstånd har beviljats redan tidigare krävs en plan endast efter behov. ●

Källa: Social - och hälsovårdsministeriet

FPA ger kundbetjäning på bokad telefontid

KUNDER SOM BOKAR tid till FPA:s telefonrådgivning blir efter ett par dagar uppringda av en kundrådgivare och får sina ärenden utträttade på överenskommen tid och utan resande. Från mars har det varit möjligt att boka tid hos FPA på nätet eller genom att ringa till FPA. Att få tid till en byråtar för närvarande några veckor, men till telefonråd-

givningen går det på ett par dagar. Att boka tid till telefonrådgivningen är ett enkelt sätt för kunden att få sina ärenden utträttade. Den som bokar en tid får sitt ärende utrett i förväg. Sedan blir man uppringd av en kundrådgivare vid överenskommen tidpunkt. Samtalet är gratis för kunden. Rådgivaren informerar kunden om olika förmåner och

hjälp till med att fylla i ansökan. – Till exempel i pensionsfrågor är det möjligt att boka tid. Under samtalets gång kan rådgivaren och kunden tillsammans fylla i pensionsansökan och gå igenom vilka bilagor som behövs, säger specialplanerare Kirsi Hokkanen från FPA. ●

Källa: FPA

AKTUELLT I DISTRIKTEN

Vasa Svenska synskadade

- Juni månads medlemsträff är under planering och blir som en utfärd till Oravais onsdag 12.6 – vi besöker Kimo Bruk där vi äter lunch och blir guidade. Mera info på medlemsbandet, föreningspalten i Vbl och Sydin samt i nästa FS.
- Styrelsen planerar även för en resa till Östra Finland 20-22.8. Vi besöker bla Valamo kloster och gör en kryssning på Varistaipale kanal med MS Sergei. Mera info i nästa FS.
- Punktskriftsundervisning och stoltgymnastiken har avslutats för i vår.
- Trivselcafé MIMOSEL i samarbete med Folkhälsan hålls sista gången för i vår onsdag 29.5 kl.13. Platsen meddelas till alla deltagare. På grund av Lyktans renovering går det inte att vara där.
- Distriktssekreterare Febe Mörk håller semester från 17.6 till 1.8.2013.
- Alla anmälningar görs till distriktssekreterare Febe Mörk under kontorstid, måndag-torsdag klockan 9-14 på tfn 06-317 0654

eller 045-321 3320 eller per e-post: vasasynskadsde@netikka.fi

Svenska Synskadade i Mellersta Nyland

- Måndagsträffarna kl.13 med varierande program. Lyssna på medlemsbandet 27.5 Bingo, vi försöker även känna igen olika fåglars ljud. 3.6 Glassfest på balkongen.
- Meddelandena till tidningen Svenska Synskadade skall vara inlämnade ungefär en månad tidigare så det kan hända att planerat program av någon orsak måste ändras. Därför gäller det att lyssna på medlemsbandet som utkommer varannan vecka. Detta händer med bland annat italienska kvällen 23.5 som inhiberades.
- Kansliet håller sommarstängt 10.6-18.8. Måndagen den 19.8. kl.13 börjar måndagsträffarna igen.
- Helsingfors mission kan förmedla ledsagare ta kontakt med Tamara Bergkvist tel.09-25282711

Vi träffas på Hörnan!
Kansliets öppethållningstider är: må-ti 9.30 – 13.30
Telefon: 09-612 1779

Norra Österbottens Svenska Synskadade

- Vi tränar inför förbundstävlingarna på onsdagar i maj enligt följande: Boccia; 22, 29 maj samt 5 juni kl 10.30 - 12 på Idrottsgården i Jakobstad. Friidrottsträningar; 22 och 29 maj samt 5 juni kl 13 på centralidrottsplan. Idrottsinstruktör Marja Eriksson hjälper oss med träningen.
- Marja Eriksson inbjuder synskadade från svenska och finska föreningarna till en friluftsdag vid Piehis skidstuga, onsdagen 12.6 från kl 12.
- Vi planerar en tvådagars resa till Umeå 15 – 16 augusti. Busstransport från Karleby, via Kronoby, Edsevä, Jakobstad och Nykarleby till Vasa. M/s Wasa Express avgår klockan nio och anländer klockan tolv till Holmsund, lunch ombord. Bussen kör oss in till Umeå, inkvartering

på hotell Scandic Plaza, som är centralt beläget.

Program för eftermiddagen och kvällen är under planering. Efter frukost följande dag planeras program, bland annat en två timmars guidad rundtur i Umeå med omnejd. M/s Wasa Express avgår från Umeå klockan 18 och anländer till Vasa kl 23.

Vi äter middag ombord. Bussresa hemåt enligt uppsamlingsrutten. Resan görs i samarbete med Oravais Trafik. Mera info senare, men pricka in datumet i almanackan redan nu.

- Läs mera om vår verksamhet i medlemsbandet och föreningsspalten i Österbotens Tidning på lördagar. Välkomna med på våra aktiviteter!

NÖSS styrelse och Ann-Sofie

Svenska Synskadade i Västnyland

- Årets sommarresa blir ett skärgårdsäventyr från Åbo till Nådendal onsdagen den 10 juli 2013:

Vi stiger på ångbåten Ukko-Pekka i Åbo kl. 10.00 och äter lunch efter ankomsten till Nådendal. På programmet står en guidad tur i trädgården kring presidentens sommarresidens Gullranda varefter vi besöker kyrkan i Nådendal. Resans pris är 30

euro/person. Bindande anmälan senast tisdagen den 25 juni 2013 till Eeva Hanner tfn 050 595 4946 eller till Birgitta Nordström tfn 044 336 8060.

Välkommen med!
Styrelsen

Svenska synskadade i Östnyland

- Ingen info denna månad.

Ålands Synskadade

- Ingen info denna månad

Åbolands Synskadade

- Föreningen uppvaktade och gratulerade tidigare viceordföranden och trogna samt mycket omtyckta styrelsemedlemmen Gun Fröberg på hennes 75-årsdag den 1.5 i Pargas. Det blev en högtidlig dag med musik från blockflöjt och gitarr samt sång för hederspersonen samt kära maken Göran. Gratulanter och uppvaktare kom och gick i skiften vilket visar att Gun är en mycket god, omtyckt och hjärtlig person. Födelsedagsfesten och festbordet var verkli-

gen dukat med alla godbitar som en gäst bara kan önska sig, vi tackar vänligt, gott när Gun bryr sig och ordnar gott! Föreningen är förövrigt, verkligen tacksam över att Gun vill fortsätta i styrelsen och jobba för de synskadades väl.

- Styrelsen sammanträder den 30 maj och då diskuteras sensommarens händelser och medlemsträffar. Fram tills det så gäller följande:

- Sommar-teater i Raseborg den 29 juni. Föreställningen heter Mio, min Mio. Information av och anmälningar till Birgitta Storbacka på telefon 040 586 7179

- Res med Svenska hörsel-skadade i Åboland till Estlands öar, Ösel-Dagö-Moon 14.7 - 19.7.2013. För att kunna planera vidare önskas förhandsanmälan redan nu. Ring Birgitta Kronberg, sista anmälningsdag och bindade anmälan 30 maj, på telefon 02-458 4189

- Även möjlighet att åka med "skärgårdsborna" till

Värmland, i Selmas värld och Finnskogen 13.8 - 18.8.2013 tisdag - söndag.

Arrangör är Pensionärsbostadsföreningen i Houtskär och Turix.

Info och anmälan till Birgitta Kronberg på telefon 02-458 4189.

Sista anmälningdag och bindade anmälan 27.6.2013.

- Verksamhetscentret Sydvästen och hela husbolaget Eriksgatan 5 genomgår en linjerörsanering som börjar 5 augusti och pågår till 11 oktober vilket betyder att det är stängt där då.

Håkans kanslidag fram till det är onsdagar klockan 9.00 - 15.00.

Håkans nya telefon nummer är 0400 151 322.

Med vårsoliga hälsningar, Styrelsen

ANNONS

FSS friidrottstävlingar och bocciaturnering:

Varmt välkommen till Västnyland och Karis den 7-9 juni 2013.

Vi ser fram emot er ankomst fredagen den 7 juni 2013 till Raseborgs Institutet där vi hoppas att Ni skall trivas. Luften är ren och naturen skön vid Kvarnträsket. Under eftermiddagen avgörs bocciatävlingen mellan fem (5) anmälda distriktslag.

8 juni tillbringar alla på sportplanen i Karis som ligger cirka 7 km från institutet. Busstransport ordnas. Under kvällens festmiddag i Raseborgs Institutets matsal njuter vi av måltiden, programmet och samvaron.

Söndag förmiddag den 9 juni, går hemfärden genom Fiskars, tidigare bruksort, numera centrum för finländsk design och konst.

Väl mött!

Planeringsgruppen för friidrottsdagarna och bocciaturneringen 2013 i Västnyland.

ANNONS

Hej alla som är intresserade av aniridi!

Aniridia Finland ordnar en nordisk konferens hösten 2013 med temat kring aniridi.

Bekanta dig med föreningen Aniridia Finland och läs mera om konferensen på våra

hemsidor: www.aniridia.fi

ANNONS

Förbundet Finlands Svenska Synskadade

hittar du också på nätet

Gå in på vår hemsida www.fss.fi och läs om organisationen och hur vi kan hjälpa just dig i din specifika situation. Där finner du även kontaktuppgifter.

Gilla oss också på Facebook för att kunna följa med mer alldagliga uppdateringar, få tips om läsvärda länkar och diskutera om verksamheten.

www.facebook.com/fssrf

